Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions
The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

Ut laici ſecus altaꝛe quando ſacra miſteria celebrant̄ ſtare vel ſedere inter clericos non pſumãt. ſ; pars illa q̄ cãcellis ab altari diuidit̄ tm̄ pſallẽtibꝫ pateat clericis. ¶ Adorandũ vero et cõmunicãdum pateant laycis ⁊ femis ſic̄ mos ē ſancta ſanctoꝝ. ¶ Ex con. pictauen.

Clerici arma portãtes et vſurarij excõicentur. ¶ Ex con. al. matiſcon.

Ut q̄ſq; pb̄r qui plebẽ regit clericũ hēat qui ſecũ cantet ⁊ epl'am ⁊ lectionẽ legat et qui ſcolas poſſit tenere ⁊ admonere ſuos parrochianos ut filios ſuos ad fidem diſcendam mittant ad eccl'iaz q̄s ipſe cũ oĩ caſtitate erudiat.

Si quis ex ¶ Greg.

clericus clericus cõmam re laxauerit anathēa ſit.

Ex concilio carnot.

Clericꝰ neq; comã nutriat neq; barbam.

Ex concilio triburiē.

Clericus ſi tonſura dimiſſa vxorem acceperit qui quidẽ ſit ſine gr̄adu nec monaſterio a pentibꝫ traditꝰ vxorem pmittatur hr̄e ⁊ iterum tondeatur nec in uita ſua vxorez ſuam dimittere audeat.

Alex. tercius cant. archiepo.

Clericos ⁊ infra clericatũ qui comam nutriũt etiã iuitos a ſuis archidiaconis tonderi mandamus. ¶ Item in cõ. lat.

Monaſteria ſanctimonialiũ ſi quiſq; clericus ſine manifeſta ⁊ racõnabili cã frequentare preſũpſerit p ep̄m arceatur. et ſi nõ deſtiterit ab officio eccleſiaſtico reddatur immunis. ¶ Si layci ſint excõicacõi ſubdantur et a cetu fideliũ fiant penitus alieni. ¶ Greg. viij.

Quoniam ut ait ſacra ſcriptura et infra ſtatuimus ut facultatibꝫ eccleſiarũ veſtrarũ atq; ꝓuentibꝫ ⁊ expẽſis diligenter inſpectis c̄tum in eis valeatis iponere nũm canonicorum et ſtatuẽ ut

Ut layci. ſupple ſtatuimus. altare layci ei ibidẽ ſtare non debent ſed tm̄ clerici neceſſarij ad diuinũ officiũ ut ſacerdos dyaconus ⁊ ſubdyaconꝰ ⁊ h̄ eſt rõ ut liberius intendant diuinis offi. ut de. cõ. di. ij. ſacerdociũ et etiã ſacratę mulieres incenſum circa altare nõ dn̄t portare ut. xx iij. di. ſacratas ⁊ c. nõ liceat de cõ. di. j. j. ſca ⁊ j. ti. p. x. c. j. j. ſi. Illa. j. chorus in quo morant clerici ad cantandũ qui ab altari diuidit̄ p cancellos ut pꝫ exemplũ in eccl'ia boñ. et locꝰ inter cancellos appellatur ſacrariũ vnde nõ ſacrati homies vaſa ſacrata contingere nõ dn̄t ut de. cõ. di. j. in ſac. ta ⁊ appellatur ſacrarium. dyaconiũ eo ꝙ diaconus ibi miniſtrat altari. xx iij. di. nõ oꝫ dicitur etiaz pb̄rium ut de cõ. di. ij. ſacerdociũ. ¶ Sanctoꝝ. in quo ſũmus ſacerdos intrabat. ſed hodie ⁊ layci ⁊ femine ad orandũ ⁊ cõicandũ tm̄ poſſunt intrare ſ; alr̄ ibidẽ ſtare non debent ſicut mos ē. et ita eſt ar. p cõſuetud. nauis eccleſie alr̄. corpus. ¶ Sancta. i. maior ps ec. que ps dicit̄ nauiſ a vulgaribꝫ

Clerici arma. nõ dn̄t clerici arma portare ut xx iij. q. iij. clerici ⁊ c. quicũq; ſi iuſta cã intellige ⁊ intellige iuſtã cauſam ſi per loca periculoſa tranſitum faciãt quia tunc bñ poſſunt arma portare ad terrorẽ latronum licet non debeant percutere ar. xx iij. q. iij. maximianus alr̄ non debẽt portare ⁊ ſi tercio admoniti nõ deſtiterint perdunt priuilegiũ illius canonis. xvij. q. iiij. ſi quis ſuadente ⁊ j. de ſen. ex. in audiencia ⁊ c. contingit. ¶ Vſurarij iſtud intellige de laycis qui ſunt excõmunicãdi niſi reſtituant vſuras ut. j. de vſuris pterea. ⁊ clerici ab officio ſuſpẽdendi ſũt magis puniendi clerici ut ibi ⁊ repellendi ſũt a dignitatibꝫ ut. j. de exceſ. pre. c. inter dil. ⁊ etiam deponi dn̄t ſi de h̄ cõuincãtur ut. xlvij. di. quoniam multi. jo.

Ut quiſquis plebẽm. i. ppl'm quecũq; ſit ec. ſiue plebs ſiue capella ut. s. de fil. preſbi ꝓpoſuit. ¶ Clericũ. ar. ꝙ eccl'ia nõ oꝫ dedicari nĩ ad minꝰ duobꝫ ſufficiat. ¶ Epl'am. ⁊ ſic acolitꝰ oꝫ legẽ epl'am ſ; ꝯt. xxxiiij. di. ſubdia. iſtud intellige in neceſſitate in illis eccleſijs in quibꝫ nõ ſũt ſubdia. alr̄ intellige illd̄. lxix. di. quoniam in deus nec etiam dyaconꝰ oꝫ legẽ epl'am ꝙ ſic videret ab ordine ſuo recedere. lxxiiij. di. ſi q̄ clerici ⁊ ar. de cõ. di. j. c. j. in fi. ⁊ xcj. di. in ſancta. Hoc pone ꝙ ibi non ſit ſubdia. ſ; diaconꝰ ꝗ pb̄r vel acolitꝰ quis eoꝝ dicet epl'az. Sꝫ acolitꝰ ⁊ diaconꝰ dicat euangeliũ ꝙ eſt eiꝰ offm̄. ſ; ſi acolitꝰ dicit̄ ꝓphetiã. diaconꝰ dicet epl'az. ¶ Scolas. docẽdo pueros pſalterium et cantare. ¶ Fidẽ. i. ſymbolũ qd̄ antiquitꝰ ante bapm̄ didiſcerant baptizandi ut de cõ. di. iiij. ant. xx. dies. ⁊ x. q. j. placuit. jo.

Si q̄s ex c. illud in hꝭ. xx iij. di. ſi q̄s relaxauerit hitum ſcl' ſuſceptũ nõ oꝫ dittẽ ut. xx. q. iij. ꝓpoſuiſti ñ ex iuſta cã ut. j. e. clerici. vñ cũ quidam repreh̄enderetur a papa ꝙ hitum dimiſerat clericalẽ. Hꝫ. tu ꝗ̄s ut petere layci ſub ymagine romam fas fuit ut ſineret luxuriare comam. ¶ Anathema ſit. i. ſiat. ñ ei eſt excõicatꝰ ipo iure ſic. xxx. di. q̄ per totũ. jo.

Clericꝰ nutriat. ñ ex iuſta cã. ut dictũ ē i pr. c. ⁊. j. e. clerici imo detõſo capite ⁊ patentibꝫ auribꝫ incedẽ oꝫ. xx iij. di. nõ liceat jo.

Clericꝰ gdu. ſacrõ ut. xx vij. di. ſi q̄s coꝝ. ¶ Traditꝰ. ſi ei tradicõ et etiã monachatꝰ tenuiſſent ñ poſſꝫ vxorẽ hr̄e quã pꝰmodũ acceperat ita tm̄ ꝙ ipa tradicõ tenuerit et monachatꝰ alr̄ non ꝓhibet̄ ad ſeculũ redire ut. j. de regul. ⁊ tranſe. ad rel. cũ ſimꝰ ⁊. xxix. q. j. ꝙ progenitores ⁊. xxxij. di. placuit c. ſeriatim ⁊. c. ſi. q̄ vo ¶ Tõdeant. ar. eſt h̄ ꝙ clericꝰ cõiugatꝰ oꝫ portare coronã. ar. ad h̄. xx. q. iij. eos q̄ ⁊ c. ꝓpoſuiſti ar. contr̄. j. de cleri. cõiuga. jo. vbi de h̄ et eſt pars huius.

Clericos. illd̄. c. poſt. xxxiij di. clerici. ¶ Inuiti. ar. ꝙ q̄s cogẽdꝰ eſt ad boꝝ ⁊ ad id papue qd̄ ſuſcepit iam ut. xlv. di. de iudeis ⁊ j. de bap. ⁊ eius effec. maiores. verſꝰ ſi. alr̄ ãtem nẽo oꝫ cõpelli ad boꝝ ut ibi ⁊ xx iij. q. v. ad fidẽ. itẽ ar. ꝙ bñficia cõferũt̄ inuitis vt. xlv. di. et q̄ emẽdat ⁊. xx iij. q. v. nõ vos. circa mediũ ⁊. q. iij. diſplicet ⁊. lxxiiij. di. placuit et. c. conſuluit jo.

Monaſteria rõnabili ut xviij. q. ij. perniciõſam ⁊ c. diffinimꝰ ⁊. lxxxi. di. clericus nec ſuffi. cã rõnabil' ñ maifeſta ſic ut h̄ vid. ar. xi. q. iij. nõ ſũt ⁊. xij. q. ij. nolo. ¶ Frequentare. ſolaz frequẽnciã vid. repbare ſ; frequẽncia vid. ex duabꝫ vicibꝫ ut. xxv. q. ij. ita nos ar. op. xxvi. di. vna tm̄. nec etiam repetita ꝙ remiſſiõez venie crimina ñ ſcl' cõmiſſa ñ hñt ut. C. de epi. aud. l. iij. ſic ḡ vl'r vnã vicẽ nõ ſine maifeſta ⁊ rõnabili cã nullus illuc ire oꝫ ꝙ ſtatĩ malũ preſumitur. ¶ Deſtiterit. ar. ꝙ admonicõ oꝫ precedẽ vindictã ut ſe corrigat antequã puniat ut. xij. q. ij. indigne jo.

Quoniã expen. illud eſt notabile qd̄ in facultatibꝫ eſtimãdis hñda eſt rõ expẽſarũ q̄ fiunt in hoſpitalitate ad quam tenent eccl'ie ut. xvi. q. j. qm̄ quicquid. itẽ i expẽſis pſoluendis ut. j. de pbẽ. de mo. ⁊ recipe nuncios ⁊ legatos ſed. app. ut. j. de cenſi. cũ inſtãcia ⁊ ar. ad h̄. xij. q. ij. nob illi enim fructꝰ ſũt eſtimãdi q̄ ſũt deductis expeñ. ut. C. de fruc. ⁊ litis. expeñ. l. j. ⁊ ita tot ſũt ponẽdi in eccleſijs q̄t ex fructibꝫ ill' pñt honeſte ſuſtẽtari ut h̄ euidenter pꝫ ⁊. j. de inſtĩ. c. j. ⁊ c. auctorit. ⁊. j. de cõceſ. pben. ex pte in ſi. ⁊. j. de cõſtĩ. cũ. m. ferr. ar. j. de. v. ſig. ex pte. ⁊ c. ſi. ⁊ iſta excepcõ de expeñ. ⁊ facul. ē lima cũ facul. ñ ſufficiũt ſiue ſit diſtinctꝰ nũs canõicoꝝ ſiue ñ i eccia.